

FOLKET

Måndagen den 8 juni 1970

Fantastisk uppvisning vid Nyköpingshus av sörmländska spelmän och folkdansare

Festisalen hade Södermanlands spelmansförbund och Sörmländska ungdomsringen i samarbete med Medborgarskolan och Nyköpingshus kallat sin uppvisning i Nyköpingshus på söndagseftermiddagen. Och vilken uppvisning:

Man började nere i Gästabudsalen med musik från medeltiden som framfördes på tidsenliga musikinstrument av Juculatores Upsaliensis från institutionen för musikforskning i Uppsala. Dansare från Nyköping o Oxelösund dansade Branle, farandole och allemande, ringdanser, med enkla steg, man bar tidstroga dräkter och förde sig mycket höviskt. Det var verkligen vackert. Under medeltiden var dansen av underordnad betydelse och det var texten som var viktig. Man sjöng växelsånger och alla föll in i omkvädet. Ofta hade man också en försångare, dansen var mest till för att markera takten.

I Drottningkällaren höll dansare från Jarna till och man dansade polskor till en grupp spelmän på fiol. Polska var mycket populär under 1700-1800-talen och var huvuddans på bröllop. Den äldsta formen "slängpolskan" gav man en uppvisning på. Under 1500-talet dansade man i England en typ som kallades "country dance" i Sverige blev det kontradans och kom till oss genom Frankrike på 1700 talet. I långa vida klänningar dansade damerna med eleganta herrar i Drabantsalen sirligt och elegant som formen krävde. Annat blev det när man visade allmogens form av kontradans, då smälde man med klackarna och tempot steg betydligt, det var verkli-

gendan sglädje och väldigt roligt att titta på.

Där fick karlarna verkligen visa vad de gick för, när det gällde dans, ett parti utgjordes av vad man vanligen kallar kosackdans. Lite lugnare gick det till en trappa upp i Kungssalen där spelmanslagen tillsammans under Gustaf Wetter spelade hambo, vals, schottis med mera. Han spelade med bravur, trots att de inte var "oppspelade" som Gustaf Wetter uttryckte det.

Blå framfördes Lästinge storpolka och Gotlands kadrilj. Wappersta-Lasse lät de samlade höra hur drag-

spel kan låta, när det är som allra bäst. Till och med Sten Broman skulle ha fallit i djup beundran för Wappersta-Lasses skicklighet. Bland annat fick man höra Gamla Vingåkersvalsen eller Kväsarevalsen som den är mer känd som. Wetter visade att han inte kom långt efter när det gäller dragspel efter Wappersta-Lasse, men sen spelade alla spelmän Rapp-Kalles vals och det är grejer det som Gustaf Wetter själv uttryckte saken.

Slutligen var det stämman på Torggården varvid man gjorde en sammanfattning av uppvisningarna

inomhus samt framförde lite som också blåspalade Lennart Tysk lopipa och horn, han spelade ett fina vallåtar på de ovanliga instrumenten. Borggården badade i sol och med Österåkers brudmarsch avslutades stämman och Festisalen.

Ett program som arrangörerna på all anledning att vara stolta över. Sällan får man uppleva så mycket vacker musik på ett sådant fint som man gjorde i Nyköping under söndagseftermiddagen!

Lisbet Kallaus och George Thunners spelar fiddla.